

استادبانک

نمونه سوالات همراه با جواب و

گام به گام کتاب‌های درسی

به طور کامل رایگان در

اپلیکیشن استادبانک

به جمع ده‌ها هزار کاربر اپلیکیشن رایگان استادبانک پیوندید.

[لینک دریافت اپلیکیشن نمونه سوالات استادبانک \(کلیک کنید\)](#)

* برای مشاهده نمونه سوالات دانلود شده به صفحه بعد مراجعه کنید.

۱- در تهیه و تدوین این درس از چه منابعی بهره برده شده است؟ فهرست کنید.

« پاسخ »

سفرنامه: اولتایوس، شاردن، کمپفر، پیترو دل‌واله
منابع فارسی: عالم آرای عباسی، اسکندر بیک ترکمان
منابع غیرنوشته‌ای: اماکن تاریخی مانند مدرسه چهارباغ اصفهان، میدان نقش جهان، پل خواجه و ...

۲- وضعیت منسوجات و پارچه بافی ایرانی در عصر صفوی را شرح دهید.

« پاسخ »

برخی محققان دوره صفویه را عصر طلایی پارچه‌بافی می‌نامند. در این دوره پارچه‌های متنوع و گوناگونی مثل ابریشم، مخمل، ترمه و قلمکار در کارگاه‌های کاشان، اصفهان، هرات، مشهد، یزد، کرمان و ... بافته می‌شد.

۳- هنر نگارگری عصر صفوی را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

« پاسخ »

شاه اسماعیل با فتح هرات کمال‌الدین بهزاد یکی از نوابغ هنر نقاشی و مینیاتور دربار تیموری را با خود به تبریز برد و به ریاست کتابخانه تبریز گذاشت. بهزاد و شاگردانش به خلق آثاری ماندگار و ترکیب مکتب هرات با عناصر جدید، مکتب جدیدی به نام مکتب تبریز پایه‌گذاری کردند و همچنین در دوران شاه طهماسب هنرمندان قزوین نیز آثار برجسته‌ای پدید آوردند و خود شاه نیز از نقاشان چیره‌دست بود.

۴- با توجه به شواهد و مدارک ارائه شده، وضعیت مدارس عصر صفوی را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

« پاسخ »

مدرسه در آن زمان برای آموزش معارف دینی و علوم دیگر بود و از طرف ثروتمندان و گروه‌های دیگر مردم ساخته می‌شد. زنان ثروتمند بخشی از ثروت خود را وقف ساخت مدارس کردند، از جمله این مدارس چهارباغ و مدرسه شیخ لطف اله.

۵- زمینه‌های اعتلای فرهنگ و هنر عصر صفوی را ارزیابی کنید.

« پاسخ »

الف) ایجاد وحدت سیاسی، یکپارچگی جغرافیایی و انسجام شرایط مناسبی برای رشد فرهنگ ایجاد کرده بود.
ب) استقرار شیعه ۱۲ امامی و رسمیت یافتن آن باعث اعتلای فرهنگ شد.
ج) پادشاهان و دیگر مقامات کشوری در این دوره علاقه به هنر و معماری داشتند و آنها را مورد تشویق قرار می‌دادند.
د) رواج یافتن سنت حسنه وقف در این دوران توسط ثروتمندان و شاهان که بخشی از آن در امور آموزش و هنر و فرهنگ استفاده می‌گشت.

۶- در چه دوره‌ای علوم تجربی و ریاضیات در ایران رو به افول گذاشت؟

- (۱) تیموری (۲) سلجوقی (۳) زندیه (۴) صفوی

« پاسخ »

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در دوره صفوی که مقارن تحولات عظیم علمی در اروپا بود، علم تجربی و ریاضیات در ایران رو به افول گذاشت. تنها برخی از متون کهن پزشکی مانند قانون ابن سینا و برخی متون قدیمی ریاضی و نجوم در مدارس تدریس می‌شد.

۷- نقش آقارضا عباسی در تحولات هنری دوره صفویه چه بود؟

- (۱) مؤسس مکتب نقاشی قزوین بود. (۲) از تصویرگران مهم شاهنامه‌ی تهماسبی بود.
(۳) مکتب نقاشی اصفهان را پدید آورد. (۴) از خوش‌نویسان معروف دوره صفوی بود.

« پاسخ »

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. نقاش بزرگی به نام آقارضا عباسی با طرح‌ها و نوآوری‌های بی‌نظیرش، مکتب اصفهان را پایه‌گذاری کرد.

۸- بنیانگذار مکتب فلسفی اصفهان در دوره صفوی چه کسی است؟

- (۱) شیخ‌بهایی (۲) میرداماد (۳) علامه مجلسی (۴) ملاصدرا

« پاسخ »

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در حوزه فلسفه و عرفان، میرداماد مشهور به معلم ثالث و از بنیانگذاران مکتب فلسفی اصفهان، صاحب تألیفات ارزشمند و شهرتی بسیار است.

۹- کدام گزینه، درباره‌ی «علم فلسفه در ایرن عصر صفوی» درست است؟

- (۱) صدرالدین محمدبن قوام شیرازی، مؤسس مکتب فلسفی «حکمت متعالیه» است.
(۲) میرداماد که شاگرد ملاصدرا و شیخ‌بهایی بود، صاحب تألیفات ارزشمند و شهرتی بسیار است.
(۳) شاخص‌ترین چهره‌ی فلسفی عصر صفوی و دوران بعد تا زمان ما، بهاء‌الدینی محمدبن حسین عاملی است.
(۴) ملاصدرا چهار جریان فکری بزرگ اسلامی را به هم درآمیخت و مکتب فلسفی اصفهان را تأسیس کرد.

« پاسخ »

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. صدرالدین محمدبن قوام شیرازی، معروف به صدرالمتألهین و ملاصدرا، مؤسس مکتب فلسفی «حکمت متعالیه» است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۲) ملاصدرا شاگرد میرداماد و شیخ‌بهایی بود.
(۳) شاخص‌ترین چهره‌ی فلسفی عصر صفوی و دوران بعد تا زمان ما، صدرالدین محمدبن قوام شیرازی، معروف به ملاصدرا است.
(۴) ملاصدرا چهار جریان فکری بزرگ اسلامی را به هم آمیخت و مکتب فلسفی حکمت متعالیه را تأسیس کرد. میرداماد، از بنیان‌گذاران مکتب فلسفی اصفهان بود.

- ۱۰- آموزش درسی برخی از زنان و دختران در عصر صفوی به کدام صورت انجام می‌گرفت؟
(۱) در مدرسه‌ای مخصوص دختران، زیر نظر روحانیون (۲) در خانه، تحت تعلیم والدین و معلمان خصوصی
(۳) در مکتب‌خانه، زیر نظر دبیران زن آموزش دیده (۴) آموزش‌های محدود، فقط توسط مادر خانواده

« پاسخ »

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در دوران صفوی، برخی از زنان و دختران در خانه و زیر نظر والدین و معلمان خصوصی آموزش می‌دیدند.

- ۱۱- کدام گزینه، اساتید برجسته ی خوشنویسی دوره ی صفوی را به درستی نشان می‌دهد؟
(۱) میرعلی هروی - میرعماد حسنی قزوینی (۲) سلطان محمد تبریزی - جلال‌الدین میرک
(۳) میرداماد - صدرالدین شیرازی (۴) کمال‌الدین بهزاد - قوام‌الدین شیرازی

« پاسخ »

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در دوره ی صفوی هنر خوشنویسی در کنار هنر نگارگری به اوج شکوفایی رسید و هنرمندانی چون میرعلی هروی و میرعماد حسنی قزوینی آن‌را به کمال رسانیدند.
بررسی سایر گزینه‌ها:
(۲) نگارگری - نگارگری
(۳) فلسفه - فلسفه
(۴) نگارگری - معماری دوره ی تیموری

- ۱۲- در دوره ی حکومت کدام سلسله، نگارش آثار فلسفی به «زبان فارسی» به تدریج از رونق افتاد؟
(۱) زندیه (۲) صفویه (۳) قاجار (۴) افشاریه

« پاسخ »

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. نگارش آثار فلسفی به زبان فارسی در دوره ی صفویه به تدریج از رونق افتاده بود.

- ۱۳- کدام مورد از شاعران برجسته ی دوره ی صفوی است؟
(۱) عطار نیشابوری (۲) محتشم کاشانی (۳) حمدالله مستوفی (۴) حسن بیک روملو

« پاسخ »

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
از شاعران شاخص عصر صفوی می‌توان وحشی بافقی، محتشم کاشانی و صائب تبریزی را نام برد.

- ۱۴- کدام یک از خصوصیات زیر، مسجد امام اصفهان را به یکی از مجموعه‌های عالی معماری صفوی بدل کرده است؟
- (۱) هماهنگی در رنگ‌ها و نقش‌های کاشی‌ها و طراحی و معماری بی‌نظیر
 - (۲) ارتباط با مراکز پر رفت و آمد شهر، یعنی میدان نقش جهان و بازار
 - (۳) شکوه و عظمت و نیز کاربردهای متنوع این بنا
 - (۴) فضای آرام و بانشاط به دلیل وجود حیاط وسیع، باغچه و گذشتن نهر آب از میان آن

« پاسخ »

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مسجد جامع عباسی (مسجد امام) یکی از زیباترین و مهم‌ترین مساجد است که در عهد شاه عباس، به عنوان بخشی از مجموعه‌ی میدان نقش جهان طراحی و ساخته شد. هماهنگی در رنگ‌ها و نقش‌های کاشی‌ها و طراحی و معماری بی‌نظیر، این مسجد را به یکی از مجموعه‌های عالی معماری صفوی بدل کرده است.

- ۱۵- سرگذشت کدام علم در دوره‌ی صفویه، با توجه به عبارت مقابل آن نادرست است؟
- (۱) تاریخ‌نگاری: نسبت به دوره‌ی مغول و تیموری تا حدی دچار افول شد.
 - (۲) نجوم و ستاره‌شناسی: با خرافات آمیخته شد.
 - (۳) ریاضیات: هم‌زمان با پیشرفت در اروپا، در ایران نیز پیشرفت کرد.
 - (۴) کلام: علمای بزرگی در آن پا به عرصه نهادند.

« پاسخ »

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در دوره‌ی صفوی که مقارن تحولات عظیم علمی در اروپا بود، علوم تجربی و ریاضیات در ایران رو به افول گذاشت.

- ۱۶- در دوره کدام پادشاه صفوی هنرنگارگری به اوج شکوفایی خود رسید؟
- (۱) شاه اسماعیل
 - (۲) شاه صفی
 - (۳) شاه تهماسب
 - (۴) شاه عباس یکم

« پاسخ »

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. شاه عباس یکم

- ۱۷- در دوره‌ی صفوی بافندگان کاشان و کرمان به ترتیب در بافت کدام نوع پارچه مهارت داشتند؟
- (۱) بافت فلزی - مخمل
 - (۲) زری‌بافت - شال ترمه
 - (۳) قلمکار - زری‌بافت
 - (۴) شال ترمه - ابریشم

« پاسخ »

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. برخی از محققان، دوره‌ی صفوی را عصر طلایی پارچه‌بافی در ایران شمرده‌اند. در این دوره پارچه‌های متنوع و گوناگونی مثل ابریشم، مخمل، بافت فلزی (زری‌بافت)، ترمه و قلمکار در کارگاه‌های کاشان، اصفهان، هرات، مشهد، یزد، کرمان و ... بافته می‌شد. هر کدام از این شهرها در تهیه و تولید پارچه‌ای خاص تخصص داشت. اصفهان، یزد و کاشان از مهم‌ترین کانون‌های پارچه‌های زری‌بافت بودند و بافندگان کرمان در تولید شال ترمه مهارت داشتند.

- ۱۸- کدام یک از خصوصیات زیر، مسجد امام اصفهان را به یکی از مجموعه‌های عالی معماری صفوی بدل کرده است؟
- (۱) هماهنگی در رنگ‌ها و نقش‌های کاشی‌ها و طراحی و معماری بی‌نظیر
 - (۲) شکوه و عظمت و نیز کاربردهای متنوع این بنا
 - (۳) ارتباط با مراکز پر رفت و آمد شهر، یعنی میدان نقش‌جهان و بازار
 - (۴) فضای آرام و بانشاط به دلیل وجود حیاط وسیع، باغچه و نهر آبی که از میان آن می‌گذشت.

« پاسخ »

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مسجد جامع عباسی (مسجد امام) یکی از زیباترین و مهم‌ترین مساجد است که در عهد شاه عباس، به عنوان بخشی از مجموعه‌ی میدان نقش جهان طراحی و ساخته شد. هماهنگی در رنگ‌ها و نقش‌های کاشی‌ها و طراحی و معماری بی‌نظیر، این مسجد را به یکی از مجموعه‌های عالی معماری صفوی بدل کرده است.

- ۱۹- کدام تحول زیر، در دوره‌ی سلطنت شاه عباس اول صفوی به وقوع پیوست؟
- (۱) ساخته شدن میدان نقش جهان
 - (۲) بافته شدن فرش اردبیل
 - (۳) نگارش کتاب تاریخی حبیب‌السیر
 - (۴) پیدایش مکتب نگارگری قزوین

« پاسخ »

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بررسی گزینه‌ها:

(۱) شاه عباس اول (۲ و ۴) شاه تهماسب اول (۳) شاه اسماعیل اول

- ۲۰- در دوره‌ی صفوی، در فرش‌بافی ایران چه تغییری ایجاد شد؟
- (۱) برخورداری از ویژگی‌های جدید و نوآوری‌های متعدد، موجب پیدایش مکتب فرش‌بافی قزوین شد.
 - (۲) ظرافت، خلاقیت و زیبایی مورد توجه بیشتر هنرمندان این رشته قرار گرفت.
 - (۳) از حالت روستایی و عشایری خارج شد و به صورت یک صنعت ملی درآمد.
 - (۴) با حمایت پادشاهان، فرش‌بافی به سودآورترین صنعت ایران در دوره‌ی صفوی تبدیل شد.

« پاسخ »

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. صفویان هنر اصیل فرش‌بافی ایران را از حالت روستایی و عشایری خارج کردند و به صورت یک صنعت ملی درآوردند.

- ۲۱- کدام گزینه، از مشهورترین آثار «تاریخ‌نگاری عصر صفوی» است؟
- (۱) روضة‌الصفاء
 - (۲) تاریخ گزیده
 - (۳) جامع‌التواریخ
 - (۴) حبیب‌السیر

« پاسخ »

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. از مشهورترین آثار تاریخ‌نگاری دوره‌ی صفوی می‌توان به کتاب حبیب‌السیر تألیف غیاث‌الدین خواندمیر در سلطنت شاه اسماعیل اول اشاره کرد.

تذکر: گزینه‌های (۱)، (۲) و (۳)، از آثار مشهور تاریخ‌نگاری دوره‌ی ایلخانان و تیموریان محسوب می‌شوند.

۲۲- مهم‌ترین نوآوری «مکتب نگارگری اصفهان» که در دوره‌ی شاه عباس صفوی پایه‌گذاری شد، چه بود؟

- (۱) استفاده از طلاکاری در تصویرگری کتاب‌ها به ویژه شاهنامه
- (۲) به تصویر کشیدن زندگی روزمره‌ی عموم مردم
- (۳) استفاده از خوش‌نویسی در نقاشی کتاب‌های مختلف
- (۴) ابداع مینیاتور و نقاشی روی کاشی بناها

« پاسخ »

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. نقاش بزرگی به نام آقارضا عباسی با طرح‌ها و نوآوری‌های بی‌نظیرش، مکتب اصفهان را پایه‌گذاری کرد. مهم‌ترین نوآوری رضا عباسی در نگارگری این بود که زندگی روزمره‌ی عموم مردم و فعالیت اصناف و پیشه‌وران را به تصویر می‌کشید.

۲۳- کدام‌یک از علمای بزرگ صفوی، در حوزه‌ی فلسفه و عرفان مشهور به معلم ثالث، از بنیانگذاران مکتب فلسفی اصفهان است؟

- (۱) ملاصدرا
- (۲) شیخ بهایی
- (۳) محمدباقر مجلسی
- (۴) میرداماد

« پاسخ »

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در عصر صفوی در علوم‌ی چون فقه، کلام و تفسیر، علمای بزرگی پا به عرصه نهادند. دانشمندانی چون محمدتقی مجلسی فقیه و محدث، مؤلف کتاب‌های مهمی در حدیث و فقه و فرزند دانشمندش محمدباقر مجلسی، صاحب دائرةالمعارف بزرگ حدیثی به نام بحارالانوار، از بزرگان عصر محسوب می‌شدند. در حوزه فلسفه و عرفان میرداماد مشهور به معلم ثالث و از بنیانگذاران مکتب فلسفی اصفهان صاحب تألیفات ارزشمند و شهرتی بسیار است. یکی دیگر از برجسته‌ترین علمای این عصر شیخ بهایی است که از او تألیفات ارزشمندی به جامانده است.

۲۴- کدام نگارگر دوره‌ی شاه عباس صفوی، با نوآوری در نگارگری، زندگی روزمره‌ی مردم و فعالیت پیشه‌وران را به تصویر کشید؟

- (۱) کمال‌الدین بهزاد
- (۲) جلال‌الدین میرک
- (۳) سلطان محمد تبریزی
- (۴) آقارضا عباسی

« پاسخ »

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در دوره‌ی صفوی شاهد ظهور برخی مکتب‌های نقاشی و نگارگری و خلق آثار هنری فاخری هستیم که بخشی از آنها امروزه زینت‌بخش موزه‌های بزرگ جهان است. در دوره‌ی شاه طهماسب هنرمندان قزوین آثار برجسته‌ای پدید آوردند، که سبک نقاشی آنان به عنوان مکتب نگارگری قزوین معروف شد. هنر نگارگری در دوره‌ی شاه عباسی اول به اوج شکوفایی خود رسید. در این دوره نقاش بزرگی به نام آقارضا عباسی با طرح‌ها و نوآوری‌های بی‌نظیرش مکتب اصفهان را پایه‌گذاری کرد.

۲۵- کدامیک از فلاسفه در دوره دولت صفوی، مکتب فلسفی (حکمت متعالیه) را تأسیس کرد؟
(۱) میرداماد (۲) شیخ بهایی (۳) ملاصدرا (۴) محمد باقر مجلسی

« پاسخ »

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در عصر صفوی در علوم چون فقه، کلام و تفسیر علمای بزرگی پا به عرصه نهادند. یکی از برجسته‌ترین علمای ایران در عصر صفوی، بهاءالدین محمد بن حسین عاملی معروف به شیخ بهایی است که در همه علوم دینی و عقلی و طبیعی عصر صاحب‌نظر بود. از او تألیفات ارزشمندی به جا مانده است. شاخص‌ترین چهره فلسفی عصر صفوی و دوران بعد تا زمان ما، صدرالدین محمد بن قوام شیرازی معروف به صدر المتالین و ملاصدرا بود. او از شاگردان شیخ بهایی و میرداماد بود و در فلسفه مؤسس مکتب فلسفی «حکومت متعالیه» است.

۲۶- آثار شاخص دوره صفوی، متعلق به کدامیک از هنرمندان و اندیشمندان است؟
« جوانی با ردای آبی (نگارگری مینیاتور) - فرش اردبیل (موزه ویکتوریا و آلبرت) - الوافی - رساله توحید »

- (۱) کمال‌الدین بهزاد - نقشبند یزدی - مقصود کاشانی - ملاصدرا
- (۲) میرزا علی تبریزی - معین مصور - شیخ بهایی - میرداماد
- (۳) آقارضا عباسی - مقصود کاشانی - ملامحسن فیض کاشانی - خواجه دهدار شیرازی
- (۴) جلال‌الدین میرک - عبدالعلی بیرجندی - محمدحسین نوربخشی - آقارضا عباسی

« پاسخ »

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

۲۷- رشته علمی و هنری، هر کدام از اندیشمندان و هنرمندان دوره صفوی را مشخص کنید.

«جلال‌الدین میرک - میرعماد حسن قزوینی - محمدحسین نوربخش - صدرالمتألهین شیرازی»

- (۱) مینیاتور - خوشنویسی - پزشکی - فلسفه
 (۲) نگارگری - قالی‌بافی - داروسازی - عرفان
 (۳) زری‌بافی - فقه و حدیث - پزشکی - مینیاتور
 (۴) ریاضیات - نجوم - نگارگری - تصوف و عرفان

« پاسخ »

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

عالمان، اندیشمندان و هنرمندان عصر صفویه

نام	رشته علمی و هنری	مکتب	برخی از آثار شاخص
کمال‌الدین بهزاد	نگارگری (مینیاتور)	هرات - تبریز	«بوسه یوسف» و «ملاقات شاه و درویش» که اولی در کتابخانه قاهره و دومی در کتابخانه ملی سن پترزبورگ موجود است.
سلطان محمد و فرزندش میرزا علی تبریزی، جلال‌الدین میرک، سید منصور بدخشانی	مینیاتور	مکتب قزوین	این هنرمندان برای خلق شاهنامه تهماسبی حدود بیست سال زحمت کشیدند.
آقا رضا عباسی	مینیاتور	مکتب اصفهان	«جوانی با ردای آبی» (محل نگهداری موزه هاروارد)، «کتابت» (محل نگهداری موزه لندن) و «درویش و جوان» (در موزه لوور پاریس)
معین مصور	مینیاتور	مکتب اصفهان	«پرتره رضا عباسی» کتابخانه دانشگاه برنستون، «پیرمرد و جوانان» از مثنوی هفت اورنگ جامی، محفوظ در موزه بریتانیا
میرعماد حسنی قزوینی	خوشنویسی	سبک میرعماد	سیاه مشق نستعلیق
غیبات‌الدین علی نقشبند یزدی	زری‌بافی	—	پارچه‌های زری بافت
مقصود کاشانی	قالی‌بافی	—	فرش اردبیل (موزه ویکتوریا و آلبرت)
ملا محسن فیض کاشانی	فقه، حدیث، حکمت و عرفان	—	المحجّة البيضاء اصول المعارف الوافی
محمد حسینی نوربخش	پزشکی	—	خلاصه التجارب
محمد حسین شفاپی	داروسازی	—	تحفه المأمونین
صدرالمتألهین شیرازی	فلسفه	حکمت متعالیه	اسفار اربعه، الشواهد الربوبیه
خواجه دهدار شیرازی	تصوف و عرفان	—	رساله توحید
شیخ بهایی	جامع بسیاری از علوم از جمله ریاضیات	—	خلاصه الحساب، کشکول
عبدالعلی بیرجندی	نجوم و ریاضیات	—	اسطرلاب

۲۸- هر کدام از اندیشمندان و هنرمندان دوره‌ی صفویه، متعلق به کدام مکتب هستند؟

«کمال‌الدین بهزاد - سلطان محمد تبریزی - معین مصور - آقارضا عباسی»

(۱) قزوین - اصفهان - تبریز - هرات

(۲) میرعماد - تبریز - اصفهان - قزوین

(۳) هرات، تبریز - قزوین - اصفهان - اصفهان

(۴) هرات، تبریز - اصفهان - میرعماد - قزوین

« پاسخ »

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

عالمان، اندیشمندان و هنرمندان عصر صفویه

نام	رشته علمی و هنری	مکتب	برخی از آثار شاخص
کمال‌الدین بهزاد	نگارگری (مینیاتور)	هرات - تبریز	«بوسه یوسف» و «ملاقات شاه و درویش» که اولی در کتابخانه قاهره و دومی در کتابخانه ملی سن پترزبورگ موجود است.
سلطان محمد و فرزندش میرزا علی تبریزی، جلال‌الدین میرک، سید منصور بدخشانی	مینیاتور	مکتب قزوین	این هنرمندان برای خلق شاهنامه تهماسبی حدود بیست سال زحمت کشیدند.
آقا رضا عباسی	مینیاتور	مکتب اصفهان	«جوانی با ردای آبی» (محل نگهداری موزه هاروارد)، «کتابت» (محل نگهداری موزه لندن) و «درویش و جوان» (در موزه لوور پاریس)
معین مصور	مینیاتور	مکتب اصفهان	«پرتره رضا عباسی» کتابخانه دانشگاه برنستون، «بیرمرد و جوانان» از مثنوی هفت اورنگ جامی، محفوظ در موزه بریتانیا
میرعماد حسنی قزوینی	خوشنویسی	سبک میرعماد	سیاه مشق نستعلیق
غیبات‌الدین علی نقشبند یزدی	زری بافی	—	پارچه‌های زری بافت
مقصود کاشانی	قالی بافی	—	فرش اردبیل (موزه ویکتوریا و آلبرت)
ملاحسن فیض کاشانی	فقه، حدیث، حکمت و عرفان	—	المحجّة البیضاء اصول المعارف الوافی
محمد حسینی نوربخشی	پزشکی	—	خلاصه التجارب
محمد حسین شفاپی	داروسازی	—	تحفه المأمونین
صدرالمتألهین شیرازی	فلسفه	حکمت متعالیه	اسفار اربعه، الشواهد الربوبیه
خواجه دهدار شیرازی	تصوف و عرفان	—	رساله توحید
شیخ بهابی	جامع بسیاری از علوم از جمله ریاضیات	—	خلاصه الحساب، کشکول
عبدالعلی بیرجندی	نجوم و ریاضیات	—	اسطرلاب

۲۹- از آثار فلزکاری دوره‌ی صفویان در موزه‌های ویکتوریا و آلبرت موزه‌ی ریکس در و در نیویورک و موزه‌ی لوور در نگهداری می‌شود.

- (۲) لندن - آمستردام - متروپولیتن - پاریس
(۴) لاهه - لیسبون - آرمیتاژ - آمستردام

- (۱) کلن - برن - آرمیتاژ - پاریس
(۳) آمستردام - پاریس - آلبرت - لندن

« پاسخ »

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۳۰- در ارتباط با فلزکاری در دوره‌ی صفویان، گزینه‌های صحیح و غلط را مشخص کنید.
(الف) در این دوره استفاده از آهن توسعه بیش‌تری یافت.

- (ب) بر روی بسیاری از آثار فلزی این دوره، نقش و نگارهای زیبایی تعبیه شده است.
(ج) یکی از ویژگی‌های فلزکاری عصر صفوی، طلاکاری روی فلزات است.
(د) این آثار به جز جنبه‌ی هنری، موجب رونق تجارت و کسب و کار نیز بودند.

- (۱) ص - ص - غ - غ (۲) غ - ص - ص - ص (۳) ص - غ - ص - غ (۴) غ - ص - ص - ص

« پاسخ »

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۳۱- دوره‌ی صفوی را عصر طلایی در ایران شمرده‌اند. در این دوره در کارگاه‌های تولید می‌شد.

اصفهان، یزد و کاشان از مهم‌ترین کانون‌های و در کرمان در تولید مهارت داشتند.

(۱) نگارگری - تابلوهای نقاشی - اصفهان، تبریز - تولید تصاویر و نگارگری - تابلوهای خطاطی

(۲) فلزکاری - آثار فلزی فولادی - اصفهان - یزد - کرمان - طلاکاری - نقره‌کاری

(۳) پارچه‌بافی - پارچه‌های ابریشم، مخمل، زری، ترمه، قلمکار - کاشان، اصفهان، هرات، مشهد، یزد، کرمان - زری‌بافت - شال ترمه

(۴) شعر و ادب فارسی - کتاب‌های شعر و ادب - تبریز - فارس - اشعار شعرای بزرگ فارسی‌سرا - کتاب‌های نثر به زبان فارسی

« پاسخ »

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

- ۳۲- در ارتباط با فرش بافی در دوره صفوی، گزینه‌های صحیح و غلط را مشخص کنید:
- الف) صفویان هنر فرش بافی ایران را از حالت روستایی و عشایری خارج کردند و به صورت یک صنعت ملی درآوردند.
- ب) در این دوره کارگاه‌های فرش بافی تحت نظارت صنعتگران فرش بافی در سراسر کشور ایجاد شد.
- ج) فرش اردبیل به سفارش شاه عباس اول توسط هنرمندان اصفهان بافته شده است.
- د) این فرش برای پیشکش به مقبره شیخ صفی‌الدین اردبیلی بافته شده و در موزه ویکتوریا و آلبرت لندن نگهداری می‌شود.
- ۱) ص - غ - ص - غ ۲) ص - ص - غ - غ ۳) ص - غ - غ - ص ۴) ص - ص - ص - غ

« پاسخ »

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

- ۳۳- تصویر شاهزاده محمدبیک گرجی، از شاهکارهای نگارگری کدام هنرمند عصر صفوی است؟
- ۱) کمال‌الدین بهزاد ۲) میرزا علی تبریزی ۳) جلال‌الدین میرک ۴) آقارضا عباسی

« پاسخ »

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

شاهزاده محمدبیک گرجی، یکی از شاهکارهای نگارگری رضا عباسی است.

- ۳۴- در دوره صفوی هنر خوشنویسی به اوج رسید و هنرمندانی چون و آن را به کمال رساندند.
- ۱) میرعلی هروی - میرعماد حسنی قزوینی ۲) سلطان محمد تبریزی - جلال‌الدین میرک
- ۳) آقارضا عباسی - کمال‌الدین بهزاد ۴) میرزا علی قزوینی - محمدحسین شفاپی

« پاسخ »

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

- ۳۵- الف) هنر نگارگری در عصر کدام شاه صفوی به اوج شکوفایی رسید؟
 ب) کدام نقاش در این دوره طرح‌ها و نوآوری‌های شگفت خلاق کرد؟
 ج) وی کدام مکتب را پایه‌گذاری کرد؟
 د) مهم‌ترین نوآوری وی در نگارگری چه بود؟

۱) شاه عباس دوم - کمال‌الدین بهزاد - قزوین - به تصویر کشیدن شاهکارهای معماری قزوین
 ۲) شاه عباس اول - آقا رضا عباسی - اصفهان - زندگی روزمره مردم و فعالیت اصناف و پیشه‌وران را به تصویر می‌کشید.

- ۳) شاه اسماعیل - سلطان محمد تبریزی - تبریز - تصویر کتاب‌های ادبی زبان فارسی
 ۴) شاه سلطان حسین - جلال‌الدین میرک - فارس - استفاده از نقاشی مینیاتور در نگارگری‌های خود

« پاسخ »

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۳۶- مجموعه آثار خلق شده در دومین پایتخت صفوی از ویژگی‌هایی برخوردار بود که سبک نقاشی این هنرمندان به عنوان مکتب نگارگری معروف شود.

- ۱) قزوین ۲) اصفهان ۳) فارس ۴) خراسان

« پاسخ »

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۳۷- از شاهکارهای عصر صفوی کتابت و تصویرگری بود که در زمان شاه به پایان رسید و به معروف شد، و هنرمندان برجسته‌ای چون و آن‌را به تصویر درآوردند.

- ۱) شاهنامه - عباس اول - شاهنامه‌ی عباسی - محمدحسین شفایی - مقصود کاشانی
 ۲) کشکول - اسماعیل اول - کشکول اسماعیلی - آقارضا عباسی - شیخ بهایی
 ۳) شاهنامه - تهماسب - شاهنامه‌ی تهماسبی - سلطان محمد تبریزی - جلال‌الدین میرک
 ۴) خمسه‌ی نظامی - عباس دوم - خمسه‌ی عباسی - میرزا علی تبریزی - کمال‌الدین بهزاد

« پاسخ »

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

۳۸- شاه اسماعیل صفوی با فتح نقاش بزرگ را که از نوابع هنر نقاشی دربار بود با خود به برد. وی و شاگردانش از ترکیب مکتب با عناصر جدید، مکتب جدیدی به نام مکتب پایه‌گذاری کردند.

- ۱) هرات - کمال‌الدین بهزاد - تیموری - تبریز - هرات - تبریز
 ۲) قندهار - غلامحسین فیض کاشانی - ایلخانی - اصفهان - قندهار - قزوین
 ۳) مرو - میرعماد حسنی - گورکانیان - قزوین - قزوین - اصفهان
 ۴) فاریاب - آقارضا عباسی - خوارزمشاهیان - تبریز - اصفهان - تبریز

« پاسخ »

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۳۹- دو مسجد که در میدان نقش جهان قرار دارند و از معماری عصر صفوی است و ویژگی شاخص آن، کاشی کاری هنرمندانه است؟

- (۱) مسجد جامع عباسی - مسجد شیخ لطف الله
(۲) مسجد جمعه‌ی اصفهان - حرم حضرت شاهچراغ
(۳) مسجد شیخ لطف الله - مسجد فهرج
(۴) مسجد امیرچخماق - مسجد جامع عباسی

« پاسخ »

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۴۰- میدان نقش جهان که نماد معماری دوره‌ی صفوی است، متعلق به چه کسی بود؟

- (۱) دولت و مردم
(۲) دولت
(۳) پادشاهان و درباریان
(۴) اشراف، سپاهیان، پادشاهان

« پاسخ »

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۴۱- در ارتباط با میدان نقش جهان که شاهکار معماری دوره صفوی است، گزینه‌های صحیح و غلط را مشخص کنید:

- (الف) این اثر به همت شاه عباس دوم ساخته شد.
(ب) از کاربردهای آن می‌توان به برگزاری جشن، مسابقه چوگان‌بازی، تیراندازی، باریابی سفرا، سان از سپاهیان، اجرای نمایش و آتش‌بازی اشاره کرد.
(ج) از دیگر ویژگی‌های میدان نقش جهان، ارتباط با دربار و پادشاهان بود.
(د) کاخ عالی قاپو به عنوان نماد اجتماعی صفویان بر این میدان اشراف داشت.
- (۱) ص - ص - غ - غ (۲) غ - ص - غ - غ (۳) غ - غ - ص - ص (۴) ص - غ - ص - غ

« پاسخ »

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۴۲- معماری دوره صفوی، با برخورداری از تجارب معماری فاخر عصر و نیز در سایه‌ی پادشاهان به ویژه

..... شکوفا شد این معماری به ویژه در و تحسین‌برانگیز است.

- (۱) ایلخانان - کمک‌های مالی - شاه اسماعیل - اصفهان - شیراز
(۲) سلجوقیان - ثابت و امنیت و حمایت - شاه عباس دوم - شیراز - کرمان
(۳) غزنویان - کمک‌های مالی و حمایت - شاه تهماسب - کرمان - یزد
(۴) تیموری - ثابت و امنیت و حمایت - شاه عباس اول - اصفهان - قزوین

« پاسخ »

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

۴۳- در سفرنامه آدم الثاریوس درباره‌ی اهمیت علوم برای ایرانی‌ها آمده است: «برای فراگرفتن علوم در سراسر ایران دانشگاه‌هایی وجود دارند که آن‌ها را می‌گویند. در رأس هر یک از آن‌ها قرار دارد. آن‌ها کتب فلسفی را به زبان برگردانده و تدریس می‌کنند.»

- (۱) مکتب - معید - یونانی - عربی
 (۲) آموزشگاه - مبصر - افلاطون - فارسی
 (۳) مدرسه - صدر - ارسطو - عربی
 (۴) مکتب - خلیفه - سقراط - فارسی

« پاسخ »

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

۴۴- شاخص‌ترین چهره‌ی فلسفی عصر صفوی معروف به و ملاصدرا است. او از شاگردان و بود. وی مؤسس مکتب فلسفی است.

- (۱) صدرالدین محمد بن قوام شیرازی - صدرالمتألهین - شیخ بهایی - میرداماد - حکمت متعالیه
 (۲) محمدتقی مجلسی - میرداماد - صدرالمتألهین - شیخ بهایی - مشاء
 (۳) بهاءالدین محمد بن حسین عاملی - شیخ بهایی - میرداماد - محمدباقر مجلسی - اشراق
 (۴) محمدباقر مجلسی - میرداماد - محمدتقی مجلسی - میرداماد - متعالیه

« پاسخ »

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۴۵- از برجسته‌ترین علمای عصر صفوی در سال قمری معروف به شیخ بهایی است.

- (۱) محمدتقی مجلسی - ۹۴۵ - ۱۰۳۰
 (۲) محمد بن قوام شیرازی - ۹۶۵ - ۱۰۴۰
 (۳) میرداماد - ۹۹۰ - ۱۰۷۰
 (۴) بهاءالدین محمد بن حسین عاملی - ۹۳۵ - ۱۰۳۰

« پاسخ »

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

۴۶- در عصر صفوی در حوزه‌ی عرفان و فلسفه مشهور به معلم ثالث و از بنیانگذاران مکتب فلسفی اصفهان صاحب تالیفات ارزشمندی است.

- (۱) محمدتقی مجلسی (۲) محمدباقر مجلسی (۳) میرداماد (۴) محمد بن حسین عاملی

« پاسخ »

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

۴۷- در عصر صفوی در عرصه فقه و کلام دانشمندانی چون و فرزند دانشمندش صاحب دایرة المعارف بزرگ حدیثی به نام می‌باشند.

- (۱) محمدباقر مجلسی - محمدتقی مجلسی - بحارالانوار
- (۲) بهاءالدین محمد بن حسین عاملی - محمدباقر عاملی - فتوت‌نامه سلطانی
- (۳) محمدتقی مجلسی - محمدباقر مجلسی - بحارالانوار
- (۴) بلاذری - دینوری - اخبارالطوال

« پاسخ »

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

۴۸- از قدیمی‌ترین مراکز آموزش در ایران به شمار می‌رود. در این مراکز کودکان آموزش‌های می‌دیدند. معلمان اطلاعات اولیه‌ای در زمینه‌ی داشتند و برخی از آثار ادبی نظیر تدریس می‌شد.

- (۱) مدارس - خواندن و نوشتن - دینی و اخلاقی و ادبی - قرآن - حافظ و سعدی
- (۲) مکتب‌خانه‌ها - مقدماتی - دینی و اخلاقی و ادبی - زبان عربی و قرآن - گلستان و بوستان سعدی و خمسه‌ی نظامی
- (۳) مساجد - قرآن - دینی - قرآن و احکام اسلامی - سعدی و مولانا
- (۴) مکتب‌خانه‌ها - دینی و اخلاقی - دینی و روخوانی از قرآن - احکام و صرف و نحو عربی - حافظ و خمسه‌ی نظامی

« پاسخ »

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۴۹- سفرنامه‌ی شاردن، ویژگی‌های مدارس عصر صفوی را بیان می‌کند:

«حقوق مدرس است و پرداخت می‌شود. در مدارسی که از طرف وقف شده است حقوق مدرس است. در سایر مدارس این حقوق است. حقوق مدرسین پرداخت می‌شود. کاش در نیز به استادان چنین موهبتی ارزانی می‌شد.»

- (۱) کاملاً مکفی - سالانه - شاه - یکصد تومان - پنجاه تومان - در روز مقرر و بدون کم و کاست - آلمان
- (۲) نسبتاً خوب - ماهانه - زنان ثروتمند - یکصد تومان - پنجاه تومان - در روز مقرر - فرانسه
- (۳) کم است - هفتگی - خیرین - هشتاد تومان - سی تومان - با تأخیر - انگلیس
- (۴) کم است - ماهانه - شاه - نود تومان - چهل تومان - با تأخیر - آلمان

« پاسخ »

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

- ۵۰- در عصر صفوی زنان و دختران چگونه آموزش می‌دیدند؟
- (۱) برای زنان و دختران هیچ مدرسه و مرکز آموزشی وجود نداشت.
 - (۲) برخی از زنان و دختران در خانه و زیر نظر والدین و معلمان خصوصی آموزش می‌دیدند.
 - (۳) آموزش زنان و دختران در مدارس به صورت انفرادی و زیر نظر مستقیم استاد، انجام می‌گرفت.
 - (۴) چند مدرسه برای زنان و دختران در اصفهان وجود داشت که توسط استادانی که به آن‌ها معید می‌گفتند، اداره می‌شد.

« پاسخ »

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

- ۵۱- در عصر صفوی در مدارس به معلمان می‌گفتند. اینان دستیارانی داشتند که به آن‌ها می‌گفتند. هنرها و صنایع به صورت به شاگردان آموخته می‌شد.
- (۱) مدرس - مبصر - به صورت انفرادی زیر نظر استاد، مستقیماً
 - (۲) خلیفه - مبصر - به صورت گروهی زیر نظر استاد، مستقیماً
 - (۳) مبصر - معید - به صورت انفرادی زیر نظر مبصر غیرمستقیم
 - (۴) معید - مدرس - به صورت گروهی زیر نظر خلیفه غیرمستقیم

« پاسخ »

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

- ۵۲- در ارتباط با مدرسه، گزینه‌های صحیح و غلط را مشخص کنید:
- الف) مدرسه در عصر صفوی مرکزی برای آموزش معارف دینی بود.
 - ب) برخی از مدارس دارای موقوفاتی بودند که درآمد آن صرف مخارج این‌گونه مدارس می‌شد.
 - ج) برخی از وقف‌نامه‌های عصر صفوی نشان می‌دهند که زنان ثروتمند، بخش زیادی از ثروت خود را وقف اداره‌ی مدارس اصفهان کرده بودند.
 - د) از مدارس معروف عصر صفوی در اصفهان می‌توان به مدرسه‌ی چهار باغ و مدرسه‌ی شیخ لطف‌الله مشهور به مدرسه‌ی مادر شاه، اشاره کرد.

(۱) ص - ص - غ - غ (۲) ص - غ - ص - غ (۳) ص - ص - ص - غ (۴) غ - ص - ص - ص

« پاسخ »

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

- ۵۳- کتاب‌های تاریخی عصر صفوی، کتاب حبیب السیر تألیف در سلطنت - احسن التواریخ تألیف در سلطنت - کتاب تاریخ تألیف اسکندربیک منشی مربوط به دوره ی می‌باشد.
- (۱) بلاذری - تهماسب اول - دینوری - اسماعیل اول - فتوح البلدان - شاه عباس اول
 (۲) غیات‌الدین خواندمیر - شاه اسماعیل اول - حسن بیگ روملو - شاه تهماسب اول - عالم‌آرای عباسی - شاه عباس اول
 (۳) علی بن حسین مسعودی - شاه صفی - بیهقی - شاه سلیمان - معادن الجواهر - شاه عباس دوم
 (۴) ابن سعد کاتب - شاه عباس دوم - بلاذری - شاه تهماسب اول - الطبقات الکبری - محمد خدابنده

« پاسخ »

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

- ۵۴- در دوره ی صفوی، تاریخ‌نگاری در چه حوزه‌هایی ادامه یافت؟
- (۱) عمومی - محلی - تک‌نگاری
 (۲) روایی - سلسله‌ای - تک‌نگاری
 (۳) عمومی - منظوم - ترکیبی
 (۴) تحلیلی - سلسله‌ای - محلی

« پاسخ »

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

- ۵۵- در دوره ی صفوی که مقارن تحولات عظیم علمی در اروپا بود، کدام علوم در ایران رو به افول گذاشت؟
- کدام متون پزشکی در مدارس تدریس می‌شد؟
 کدام علم با خرافات آمیخته شد؟
- (۱) شعر و ادبیات - کتاب‌های رازی - نجوم و ستاره‌شناسی
 (۲) علوم تجربی و ریاضیات - قانون ابن سینا - نجوم و ستاره‌شناسی
 (۳) هنر و معماری - شفای ابن سینا - حکمت و فلسفه
 (۴) علوم تجربی و ریاضیات - متون پزشکی یونانی - فلسفه و علوم دینی

« پاسخ »

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

- ۵۶- از شاعران شاخص عصر صفوی می‌توان از و و نام برد.
- (۱) مولوی - سعدی - وحشی بافقی
 (۲) وحشی بافقی - محتشم کاشانی - صائب تبریزی
 (۳) حافظ - مولوی - محتشم کاشانی
 (۴) صائب تبریزی - نظامی گنجوی - سعدی

« پاسخ »

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۵۷- برخی از محققان ایرانی و اروپایی عصر صفوی را دوران افول دانسته‌اند. تحقیقات جدید قطعیت این نظر را

- (۱) هنر و معماری - تایید کرده‌اند
 (۲) امور مذهبی و علمی - تأکید کرده‌اند
 (۳) شعر و ادبیات فارسی - مورد تردید قرار داده است
 (۴) صنعت و فن - مورد تردید قرار داده است

« پاسخ »

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

۵۸- در زمان تأسیس حکومت صفوی تعداد عالمان و مراکز علمی کم بود. شاهان صفوی به منظور ترویج عده‌ای از علمای از کشورهای و و را به ایران دعوت کردند.

- (۱) شیعی در ایران - معارف شیعه - شیعه‌ی - لبنان - عراق - بحرین
 (۲) مدرن در ایران - علوم مدرن - علوم تجربی - انگلیس - فرانسه - روس
 (۳) صنعتی و معماری - معماری - کاشی‌کار و سفالگر - مصر - اردن - یونان
 (۴) صنعتی - علوم و فنون جدید - صنعتگر و معمار - عراق - گرجستان - ارمنستان

« پاسخ »

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۵۹- در ارتباط با زمینه‌های شکوفایی فرهنگ و هنر، در دوره صفوی گزینه‌های صحیح و غلط را مشخص کنید:
 الف) شاهان و مقام‌های کشوری و لشکری به هنر و معماری و فعالیت‌های علمی و آموزشی بیش از پیش توجه نشان دادند.

ب) سنت وقف در جامعه گسترش یافت و شاهان و سایر ثروتمندان بخشی از ثروت خود را وقف امور مذهبی، علمی و آموزشی و ترویج هنر و معماری کردند.

ج) میراث علمی، ادبی و هنری ارزشمندی که از دوران عصر سلجوقی باقی بود تأثیر بسزایی در شکوفایی فرهنگ داشت.

د) شاهان و مقام‌های لشکری و کشوری با سفارش دادن آثار هنری، نقش فراوانی در آفرینش آثار هنری ایفا کردند.

- (۱) ص - ص - غ - غ (۲) ص - غ - ص - غ (۳) ص - ص - غ - ص (۴) غ - ص - غ - غ

« پاسخ »

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

۶۰- در عصر صفوی، چه عاملی تأثیرات عمیقی بر علم، آموزش، فرهنگ و هنر جامعه گذاشت؟

- (۱) ایجاد وحدت سیاسی
 (۲) توسعه اقتصادی
 (۳) حمایت شاهان صفوی از هنر و صنعت و آموزش
 (۴) رسمیت یافتن مذهب شیعه‌ی دوازده امامی

« پاسخ »

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. رسمیت یافتن و استقرار مذهب شیعه‌ی دوازده امامی، تأثیرات عمیقی بر همه‌ی ابعاد جامعه گذاشت به گونه‌ای که علم، آموزش، فرهنگ و هنر ایرانی تحت تأثیر آموزه‌های شیعی جلوه‌های گوناگونی را از خود بروز داد.